

Justitiedepartementet

Andra chans för krisande företag – En ny lag om företagsrekonstruktion (SOU 2021:12) Diarienummer Ju2021/01037

Region Jönköpings län har getts möjlighet att yttra sig över utredningsförslaget att ge en ”Andra chans för krisande företag – En ny lag om företagsrekonstruktion”

Sammanfattning

Region Jönköpings läns synpunkter på utredningen inriktar sig på inrättandet av en Nationell Företagsjour och inte på ändringsförslagen för hur svensk rätt ska anpassas till reglerna i beskrivna EU-direktivet.

Baserat på vårt läns långa erfarenhet från jourverksamhet i att tidigt kunna stötta företag som riskerar att komma på obestånd så anser Region Jönköpings län att verksamheter som Företagsakuter och jourer ger en bra uppväxling av insatta resurser i form av räddade arbetstillfällen och verksamheter.

En Nationell Företagsjour måste ha en hög kompetens om obeståndsfrågor och Region Jönköpings län ser dock att det fortsättningsvis kommer att finnas betydande fördelar med att driva egna regionala företagsjourer för att få den lokala kopplingen till de i länet verksamma företagen som riskerar komma på obestånd.

Det är viktigt att inrättandet av en Nationell Företagsjour får en oberoende ställning organisatoriskt för att kunna verka utan att olika uppkomna situationer påverkar den operativa rollen att kunna erbjuda företag runt om i landet tänkta tjänster och service.

Synpunkter på förslaget

Kort sammanfattning av utredningen

Utredningens uppdrag har i huvudsak gått ut på att analysera hur svensk rätt förhåller sig till reglerna i EU-direktivet och föreslå de ändringar som är nödvändiga eller annars lämpliga för att direktivet ska genomföras i svensk rätt. Uppdraget har även tagit ett samlat grepp om reglerna om gäldenärens avtal och i frågor om rekonstruktörens skadeståndsansvar och den allmänna förmånsrätten för vissa fordringar som uppkommit under en rekonstruktion.

Reglerna i rekonstruktions- och insolvensdirektivet bygger i stor utsträckning på att ett företag med ekonomiska problem har betydligt bättre förutsättningar att vända den negativa utvecklingen om tidiga åtgärder vidtas för att komma tillrätta med problemen.

Eftersom den nationella företagsakuten som finansierades av Tillväxtverket avslutade sitt arbete under december 2020 finns det regioner i landet som helt saknar rådgivningsverksamhet.

Sammantaget visar utredningen att det finns verktyg för tidig varning sk. Early warning i Sverige i form av varningssignaler när företag inte sköter sina betalningar då det på flera håll i landet erbjuds gratis rådgivning till krisande företag.

Utredningen föreslår därför sammantaget att det ska inrättas en permanent nationell företagsjour med inriktning att hjälpa mikro- och småföretag samt medelstora företag som är på väg mot en ekonomisk kris.

Historik och erfarenheter av Företagsjour i länet

I samband med finanskrisen 2008 och där tillkommande lågkonjunktur inrättade dåvarande Regionförbundet i Jönköpings län en Företagsjour under maj månad 2009. Uppdraget var att hjälpa företag som hamnat i ekonomiska svårigheter som följd av konjunkturen. Huvudmålen med Företagsjourens verksamhet var och är att rädda arbetstillfällena och företag i Jönköpings län.

Verksamheten har via regionala- och numera nationella medel med framgång bedrivits sedan dess i nära samverkan med länets kommuner, banksystem samt revisions- samt advokatbyråer. Verksamheten är en permanent del inom Regional Utveckling i Region Jönköping län men operativt separerad från utvecklingsverksamheten.

Kontakter och ett lärande har underhand skett med framför allt motsvarande verksamhet i Business Region Göteborg (BRG), Tillväxtverket, samt forskare vid Uppsala- och Linköpings Universitet och Region Östergötland.

Fram till och med mars 2021 har 612 st. företag med 6328 st. berörda anställda varit i kontakt med Företagsjouren. Huvudmålet med verksamheten som är att rädda arbetstillfällena och företag, har givit resultaten 2226 st. räddade arbetstillfällena och 573 st. företag med fortsatt drift. En pluseffekt i verksamheten är att Företagsjouren skapat 22 st. nya företag genom inkråmsaffärer eller försäljning av del i befintligt företag.

Erfarenhet med nationell företagsakut och därefter regionala företagsakuten

Under år 2020 inrättades ett flertal nya företagsjourer på regional och lokal nivå i landet för att möta ett ökat behov orsakat av de ekonomiska effekterna under den rådande Corona-pandemin. För att avlasta de nya företagsjourerna och för att täcka upp i regioner som saknade företagsjourer, växlade Region Jönköpings län också tillfälligt upp sin permanenta företagsjour till en nationell företagsakut. Uppväxlingen finansierades av Tillväxtverket.

Region Jönköpings län tog sent 2020 ett beslut om att ge ett fortsatt stöd till länets småföretag genom att tillföra medel för upprättandet av en Regional Företagsakut

eftersom det kan vara svårt att få grepp om de olika möjligheter till hjälp som erbjuds som kanske kan hjälpa till att lösa uppkomna ekonomiska problem i företaget. Företagsakuten Jönköpings län som drivs fram till halvårsskiftet 2021 hjälper små och medelstora företag i Jönköpings län att hitta rätt när det gäller andra aktörers möjliga stöd och insatser. Det spelar ingen roll om det är en akut situation som uppstått i företaget eller om det är mer långsiktiga omställningsåtgärder som behövs. Företagsakuten kan också fungera som bollplank i brådskande frågeställningar.

SYNPUNKTER PÅ UTREDNINGEN:

Baserat på vårt läns långa erfarenhet och engagemang i att tidigt kunna stötta företag i riskzon och som riskerar att komma på obestånd så anser Region Jönköpings län att verksamheter som Företagsakuter och jourer ger en bra uppväxling av insatta resurser i form av räddade arbetstillfällen och verksamheter.

En Nationell Företagsjour måste ha en hög kompetens om obeståndsfrågor och vana från konkursförvaltning. Specialkompetens blir viktig för att kunna bli den samlade kunskapsnod som kan ge stöd till regionerna. Den höga sakkunskapen i dessa svåra frågeställningar garanterar att företag i hela landet kan få tidig hjälp i besvärliga situationer för bolag.

En framgångsfaktor blir att den Nationella Företagsakuten kan ledas, styras och supportas med hjälp av hög kompetens kring obestånd.

Region Jönköpings län ser dock att det fortsättningsvis kommer att finnas betydande fördelar med att driva egna regionala företagsjourer för att få den lokala kopplingen till de i länet verksamma företagen som riskerar komma på obestånd. Lokalkännedomen bidrar till en ytterligare trygghet i att länets företag kan erbjudas både nationellt och regionalt/lokalt stöd.

Det är framför allt kännedom om de regionala/lokala företagsstöden och de aktörer som hanterar dessa som är viktigt i en rådgivande funktion.

En Nationell Företagsakut kan skapa än mer bredd i sin kompetens genom viss regional representation om medarbetare placeras ute i landet. Det bygger relationer med lokala aktörer och tillför mer kunskap om företagens situation och behov.

Kombination mellan nationell och regionala jourer är en förutsättning för att en sk. early warning mekanism ska bli ännu mer effektiv.

Kommunikation blir en viktig framgångsfaktor för en Nationell Företagsjour. Det baserar Region Jönköpings län på egen erfarenhet i att nå ut med information till länets företag. Flera tillgängliga informationskanaler till trots så når inte budskap fram till behövande företag i önskad omfattning.

Det finns en del säkerhetsrisker kopplade till verksamheter som erbjuder stöd till näringslivet. Det är mer vanligt nu att företag som aktualiseras i företagsjourer på

olika sätt kopplas till oegentlig verksamhet. Det är en viktig aspekt för de inblandade att vara uppmärksamma på och att det finns rutiner för att hantera möjliga situationer och även hot som kan uppstå.

Tillväxtverket har många olika instrument för att hjälpa företag och det kan uppstå jävsituationer då rådgivning och stöd i obeståndsfrågor kan bli komplicerande i ett enskilt fall.

Det är viktigt att inrättandet av en Nationell Företagsjour får en oberoende ställning organisatoriskt för att kunna verka utan att ovanstående situationer påverkar den operativa rollen att kunna erbjuda företag runt om i landet tänkta tjänster och service.

REGION JÖNKÖPINGS LÄN

Per Eriksson
Ordförande
Nämnd för arbetsmarknad, näringsliv
och attraktivitet

Karin Hermansson
Regional Utvecklingsdirektör